

Handläggare
Martin Anagrius
Telefon: 08-50819700

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2024-03-07

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028.

Sammanfattning

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv tar ett samlat grepp om idrott, motion och friluftsliv med målsättningen att bidra till stadens *Vision 2040*.

Syftet med programmet är att ge vägledning i prioriteringar och strategier för att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet.

Programmet är indelat i områden som beskriver stadens prioriteringar för en ökad fysisk aktivitet hos stadens medborgare med särskild inriktning på barn, ungdomar och prioriterade grupper. Det anges tre olika fokusområden:

1. En aktiv skola
2. Organiserad motion och idrott för alla
3. Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Förvaltningen anser att programmet är väl genomarbetat och har ett mycket omfattande innehåll som till stora delar överensstämmer med intentionerna i Farsta stadsdelsnämnds verksamhetsplan. Utifrån Farstas perspektiv kunde man skriva tydligare om vikten av lokal samverkan samt ett tydligare fokus på vikten av spontanidrott och särskilt då möjlighet till ledarledd spontanidrott som är regelbunden.

Bakgrund

Flera studier visar att en stor del av alla barn och ungdomar rör på sig för lite eller är fysiskt inaktiva. Flickor är fysiskt aktiva i lägre

utsträckning än pojkar. Barn och ungdomar med låg socioekonomisk status rör på sig mycket mindre än de med hög socioekonomisk status. Likaså är barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning mycket mindre aktiva än personer utan funktionsnedsättning.

Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv är ett stadsövergripande program som gäller för stadens samtliga nämnder och bolag. Det övergripande målet är att genom ökad fysisk aktivitet förbättra folkhälsan och minska ojämlikheter i hälsa.

Programmet ersätter stadens idrottspolitiska program och program för friluftsliv och tar ett samlat grepp om idrott, motion och friluftsliv med målsättningen att bidra till stadens *Vision 2040* ”*Alla stockholmare har goda möjligheter till motion, idrott och friluftsliv oavsett bakgrund och funktionsförmåga*”. Syftet med programmet är att ge vägledning i prioriteringar och strategier för att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet. Stockholm ska vara en stad där alla vill och kan röra på sig.

Remissen i sammanfattning

Programmet är indelat i områden som beskriver stadens prioriteringar för en ökad fysisk aktivitet hos stadens medborgare med särskild inriktning på barn, ungdomar och prioriterade grupper.

Fysisk aktivitet som folkhälsofaktor

Avsnittet beskriver Folkhälsopolitikens målområden. Det övergripande målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Prioriterade grupper

Staden ska arbeta för ett Stockholm där *alla invånare* vill och kan röra på sig, oavsett ålder med särskild inriktning på barn och ungdomar i åldern 7–20 år och personer med funktionsnedsättning från sju år. Särskilt flickor och ungdomar med låg socioekonomisk status.

Idrottsstaden Stockholm

Staden ska erbjuda goda möjligheter till idrott, motion och friluftsliv. För detta krävs ett tvärsektoriellt arbete som reducerar hindren och ökar möjligheterna till fysisk aktivitet. I idrottsstaden Stockholm ska likvärdiga möjligheter för alla att vara fysiskt aktiva erbjudas oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Alla barn och ungdomar har lika rätt att utvecklas och ha ett

hälsosamt liv och en meningsfull fritid där fysisk aktivitet fyller en viktig roll.

Aktiv hela livet

I detta avsnitt beskrivs hur staden också ska arbeta för att aktivera andra åldersgrupper än de prioriterade grupperna.

Stockholms stad ska arbeta för att *alla* stockholmare ska vilja och kunna vara fysiskt aktiva, oavsett ålder, genom en stadsplanering som främjar rörelse och god tillgång till anläggningar och ytor för idrott, motion och friluftsliv. Stadens verksamheter som förskolor, öppna förskolor, parklekar och förskoleklasser ska bidra till att stimulera barn i förskoleålder till rörelse och lek. För äldre kopplas den fysiska aktiviteten ofta ihop med ett socialt sammanhang vilket är viktigt för att bryta eventuell social isolering.

Stadens nämnder och bolag ska även aktivt uppmuntra och stimulera de anställda att utöva idrott eller motion som friskvård.

Ett tillgängligt friluftsliv

Idrottsstaden Stockholm erbjuder goda förutsättningar för ett rikt friluftsliv året runt. Närheten till naturen gör det enkelt att utöva naturnära fysisk aktivitet. Staden ska sträva efter en jämn geografisk spridning av stadsnära friluftsmöjligheter. Staden ska ta initiativ till samverkan med friluftsföreningar, föreningar och företag.

Föreningslivet stärker folkhälsan

Föreningslivet i idrottsstaden Stockholm gör stora insatser för att aktivera barn och ungdomar och är den enskilda aktör som aktiverar flest barn och ungdomar. Stockholms stad värnar särskilt breddidrotten och att alla barn och ungdomar ska få möjlighet att delta. Föreningar som erhåller stöd ska fungera enligt demokratiska principer och värderingar och barns rättigheter ska säkerställas. Med idrotten som verktyg kan rekrytering av unga till kriminalitet förebyggas och motverkas.

Hälsosam elitidrott

Att ha idrottare på högsta nationella nivå leder till att barn och ungdomar får förebilder inom sin idrott och det profilerar Stockholm som en idrotts- och evenemangsstad. Utgångspunkten är breda satsningar på ungdomsidrott som inkluderar alla men också möjliggöra för dem som vill kunna satsa extra på sin idrott.

Hållbara evenemang som inspirerar

Stockholm ska vara en ledande hållbar evenemangsstad där idrotten är en självklar del i utbudet. Evenemangen ökar stadens attraktionskraft. Det ska finnas en bredd i evenemangsutbudet med allt ifrån motions- och breddidrottsevenemang för barn, unga och vuxna till stora elitidrottstävlingar på nationell och internationell nivå. Stockholms stad ska verka för att alla besökare känner sig trygga när de besöker idrottsevenemang

Fokusområden

Vidare är programmet uppdelat i tre olika fokusområden. Dessa fokusområden ska särskilt prioriteras för att staden ska lyckas med att aktivera fler stockholmare, framförallt de prioriterade grupperna. Varje fokusområde har också särskilda avsnitt kring: *ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet.*

1. En aktiv skola

Skolan är en av de viktigaste arenorna för att stimulera fler barn och ungdomar till fysisk aktivitet. En förutsättning är att det sker ett samarbete mellan skolan och aktörer som organiserar idrott och motion. Staden ska ta initiativ till att utveckla fler organiserade idrotts- och motionsaktiviteter i direkt anslutning till skoldagens start eller slut. Staden ser stor potential i att utveckla skolgårdar som inspirerar till rörelse.

2. Organiserad motion och idrott för alla

För att stimulera fler stockholmare till fysisk aktivitet krävs ett mångfacetterat utbud där en del är anpassat för personer med olika funktionsnedsättningar. Föreningslivet aktiverar en stor del av stadens barn och unga, men i högstadie- och gymnasieåldrarna minskar deltagandet. Viktigt att sänka trösklar och anordna flexibla former för fysisk aktivitet som kan få fler att röra på sig. Det krävs också ett bredare utbud av aktiviteter med lägre materiella och ekonomiska trösklar. Staden ska uppmuntra initiativ från ungdomar som själva vill bedriva verksamhet.

3. Anläggningar och ytor som främjar rörelse

Stadens anläggningar och ytor för idrott, motion och friluftsliv ska finnas till för alla stockholmare. Planläggning av mark för idrott, motion och rekreation står inskrivet i stadens översiktsplan. Stockholms stad ska verka för att resurser, investeringsmedel likväl som driftmedel, fördelas på ett sätt så att jämn balans uppnås mellan flickors/kvinnors och pojkars/mäns idrottsutövande. Staden ska stötta spontant idrottande genom att tillhandahålla trygga platser, ytor och anläggningar för spontanidrott på strategiskt utvalda platser.

Samverkan, uppföljning och ansvar

Varje nämnd och bolag ska arbeta med frågan utifrån respektive ansvarsområde. Samverkan, såväl internt mellan stadens nämnder och bolag som externt mellan staden och civilsamhället, är avgörande för att nå framgång. Programmet ska implementeras av stadens berörda nämnder och bolag genom att dessa tar fram verksamhetsanpassade mål, aktiviteter och arbetssätt.

I programmet listas sedan ansvarsområden med ansvarig nämnd/bolag uppdelat efter programmets rubriker. Ansvar och uppdrag beskrivs och vilken nämnd som är ansvarig.

Sist i programmet listas också program, planer och strategier som berör idrotten i Stockholm

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att Stockholm stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024-2028 är väl genomarbetat och har ett mycket omfattande innehåll. Programmet innehåller relevant underlag som ligger till grund för vilka grupper som ska prioriteras.

Programmet överensstämmer med kommunfullmäktiges långsiktiga mål. Även Farsta stadsdelsnämnds verksamhetsplan med indikatorer, aktiviteter och mål överensstämmer med många av programmets inriktningar och prioriteringar. Förvaltningen ser och är glada för att det i Farsta bedrivs verksamhet och samarbeten som idag uppfyller och förverkligar många av programmets intentioner.

Det är positivt att programmet så tydligt pekar ut de prioriterade grupperna, barns rätt till delaktighet samt vikten av en ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet.

Utifrån Farstas perspektiv kunde man skriva tydligare om vikten av lokal samverkan kring idrott, hälsa och aktiviteter. Lokal samverkan mellan idrottsnämnd, stadsdelsnämnd, utbildningsnämnd och lokalt föreningsliv är mycket viktigt för att maximera stadens resurser så att programmets ambitiösa mål och inriktningar kan genomföras i praktiken. Det kunde skrivas tydligare i programmet om vikten av lokala arbetsgrupper för samverkan, som både kan arbeta med strategisk planering och bedriva aktiviteter. I Farsta har förvaltningen utvecklat en mängd aktiviteter, projekt och samutnyttjande av lokaler i en sådan samverkan.

Förvaltningen saknar också ett tydligare fokus på vikten av spontanidrott och särskilt då möjlighet till ledarledd spontanidrott som är kontinuerligt återkommande. Enligt vår erfarenhet är det genom egen verksamhet och samarbeten med föreningsliv kring återkommande ledarledd spontanidrott som vi lyckats nå ut till de prioriterade grupperna som pekas ut i programmet.

I program och detaljplaner för nya bostäder är det viktigt att planera för anläggningar och ytor för idrott och friluftsliv. Med en växande befolkning blir tillgången till kvalitativa platser för idrott och rekreation allt viktigare. Samverkan mellan stadsdelsförvaltningar och fackförvaltningar bör därför prioriteras.

I programmet exemplifieras områden för friluftaktiviteter. Dessa områden är belägna söder om innerstaden, det är önskvärt med något exempel även på norra sidan om staden.

I listan för övriga program, planer och strategier saknar vi strategisk plan för stadens parklekar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Första stadsdelsförvaltning

Tomaj Keivany
Tillförordnad avdelningschef
Första stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stockholms stads program för idrott, motion och friluftsliv 2024–2028

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2024-02-20
Tomaj Keivany, Tf avdelningschef	2024-02-20